

A: DVA-UDG

Da: munivra@libero.it **REGISTRO UFFICIALE - INGRESSO**
Inviato: mercoledì 24 febbraio 2016 21:50 **Prot. 0004990/DVA del 25/02/2016**
A: info@mek.gov.me; A: DVA-UDG; DGSalvaguardia.Ambientale@PEC.minambiente.it
Oggetto: Javna rasprava o istraživanju i proizvodnji ugljikovodika u Jadranu Crne Gore

Pozivam vladu Crne Gore da zaustavi sve aktivnosti vezane uz istraživanje i eksplataciju ugljikovodika u crnogorskom dijelu Jadrana. Pretvaranje istočnog dijela Jadrana u masovno naftno polje kao posljedicu bi imalo štetne i nesagleđive promjene za Crnu Goru koja se proglašava ekološkom državom, jer, osim što bi ugrozilo zdravlje stanovnika, uništilo bi more, ribarstvo i turizam. Prisutnost naftne infrastrukture na moru - sa svojim naftnim bušotinama, eventualnim FPSO brodovima, naftovodima do i od obale, kopnenim ili offshore rafinerijama, tankerima za skladištenje i/ili preradu, lukama - stvorila bi nepotrebne rizike i izložila područje zagađenju od curenja i izljevanja koje se nikada ne mogu izbjegći, unatoč obećanjima naftaša o "visokim standardima zaštite okoliša". Infrastruktura će biti jasno vidljiva od obale, koristit će se zagađujuće kemikalije, velike količine otpadnih voda i mulja iz bušotine morat će se prevoziti i tretirati na kopnu, ribolovne aktivnosti će biti ugrožene. O tehnikama štetnim za samo podmorje i živi svijet u njemu, a koje se koriste već pri samom istraživanju da i ne govorimo (AIRGUN i sl.). Naftna i plinska infrastruktura nije kompatibilana sa turističkim identitetom Crne Gore koji je doživljava pravi boom. U svijetu ne postoji primjer pozitivnog suživota naftne i turizma, jer u samoj prirodi industrije naftne i plina je da se nastoji širiti tijekom vremena; čim uspostavi prvo uporište, neizbjegljivo je da će težiti postati veća i jača te da će gutati halapljivo sve više i više zemlje i prirodnih ljepota, dok sve to ne nestane, a ostanu samo: zagađenje, bolest i siromaštvo, a takovih primjera imamo i previše (Albanija, Brazil, Mexico, Nigerija, pa i naš susjed Italija itd...). Ne zaboravimo da je naše more puno i eksplozivnih naprava iz 2. svjetskog rata i rata izazvanog raspadom SFRJ te da se nalazimo na području koje je seismološki izuzetno aktivno. Crljenje naftne i plina nepovratno transformiraju obalu u industrializirano područje za proizvodnju naftne i plina, jer nafta i plin će se prodavati na otvorenom tržištu (ako zanemarimo činjenicu da je trenutna cijena naftne po barelu ispod 30 \$ i da su svjetske zalihe prepune sa ponovnim izlaskom Irana na svjetsko tržište), ostavljajući iza sebe ružan i kontaminirani okoliš. Sa šireg stajališta, vađenje i spaljivanje fosilnih goriva jedan je od glavnih uzroka klimatskih promjena. Na posljednjoj Klimatskoj konferenciji u Parizu podcrtana je važnost hitne tranzicije sa fosilnih goriva na obnovljive izvore energije kojima i vaša predivna zemlja obiluje. Već i ptice na grani znaju da se naš planet Zemlja zagrijava i da su prosječne temperature u stalnom porastu (2015. godina je najtoplja godina u povijesti mjerjenja temperature), ledene kape se tope i razina mora se ubrzano dižu. Izbori koje činimo danas, utjecati će na našu djecu i na djecu naše djece, a planet B nemamo.

Također, ističem važnost i hitnost uzajamnog dijaloga i suradnje svih dužnosnika zemalja koje se nalaze ili imaju izlaz na Jadransko more (Albanija, Crna Gora, BiH, Hrvatska, Slovenija, Italija) da bi mogli zajedno donijeti konstruktivnu odluku o trajnom MORATORIJU na bušenja u akvatoriju Jadranskog mora, te trajno zaštiti njegove obale, morsku floru i faunu i njegovu biološku raznolikost za buduće generacije.

Dakle, molim vas, za dobrobit naroda Crne Gore, svih naroda koji žive na Jadranu i cijele planete, nemojte uništavati Jadran zbog nesigurne i kratkoročne dobiti, a dugoročno uništiti naš plavi biser, njegove obale, morski svijet i stanovništvo koje od i za njega živi.

S poštovanjem

Silvana Munivrana
munivra@libero.it

